

Konu:

VERGİ VE PRİM ALACAKLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ HAKKINDA ÖZET BİLGİLENDİRME

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kabul edilen ve bundan sonra TBMM Genel Kurulu'nda görüşülüp kabul edildikten sonra yasalaşacak olan ve başta vergi ve prim alacaklarının yeniden yapılandırılması, matrah artırımı, işletme kayıtlarının düzeltilmesi düzenlemeleri olmak üzere vergi uygulamaları açısından çok önemli düzenlemeler içeren kanun tasarısı hakkında aşağıda özet bilgilendirmeler yer almaktadır.

TBMM Genel Kurulu'nda yapılacak görüşmeler sırasında matrah artırımı yapılacak yıllara 2017 yılının da dahil edilmesi beklenmektedir. Diğer taraftan basına yansıyan haberlerde yer aldığı üzere yeni bir Varlık Barışı düzenlemesi de gündemdedir. Söz konusu düzenlemenin bu kanun tasarısına dahil edilip edilmeyeceği Genel Kurul görüşmeleri sonucunda belli olacaktır.

Söz konusu tasarı oldukça detaylı olup, tarafınıza özet halinde bilgilendirme yapılmaktadır. Yasalaşma süreci tamamlandıktan sonra detaylı bir sirküler ayrıca yayınlanacaktır. Borçlarını yapılandırmak, işletme kayıtlarını düzeltmek ya da matrah artırımında bulunmak isteyen mükelleflerin mutlaka mali müşavirleri ile konuyu görüşüp değerlendirmeleri ve sonra işlem yapmalarını önemle tavsiye ederiz.

1. Kapsama giren vergi alacakları ve yapılandırma

31.03.2018 tarihi ve öncesi dönemlere ait vergi alacakları yapılandırma kapsamında olacaktır.

1.1. Kesinleşmiş alacakların yapılandırılması

Vergi asıllarının tamamı ile gecikme faizi/gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE'ne göre hesaplanacak tutarın ödenmesi halinde gecikme faizi/gecikme zammı alacakları silinecektir.

Vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen cezaların %50'sinin ödenmesi halinde kalan %50'si ile bu cezalara dair işlemiş gecikme zammı/gecikme faizi gibi alacaklar silinecektir.

Vergi alacağı sadece gecikme faizi/gecikme zammı gibi alacaklardan oluşuyor ise %50'sinin ödenmesi halinde kalan %50'si silinecektir.

1.2. İhtilafli alacakların yapılandırılması

İhtilafli vergi alacakları dava aşamasına göre yapılandırılacaktır. Tasarıda oldukça detaylı şekilde düzenleniş olan bu konuya dair oldukça özet ve genel şekilde aşağıdaki bilgileri verebiliriz:

- 1) Dava devam ediyorsa ya da dava açma süresi geçmemiş ise, vergi aslının % 50'si;
- 2) Terkin kararı verilmişse, vergi aslının % 20'si;
- 3) Bozma kararı olması halinde, vergi aslının %50'si;
- 4) Tasdik kararı verilmişse, vergi aslının tamamı

ile gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE tutarının ödenmesi halinde, kalan vergi aslından, vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının tamamından, gecikme faizinden vazgeçilecektir.

1.3. İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler

Vergi incelemelerine devam edilecektir. İncelemenin bitiminde düzenlenecek raporda yer alacak ek tarhiyatın vergi aslının %50'si, gecikme faizi/gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE'ne göre hesaplanacak tutarın ve vergi aslına bağlı olmayan cezaların %25'inin ödenmesi halinde; vergi aslının kalan %50'si, vergi aslına bağlı olmayan cezanın %75'i, gecikme faizi/gecikme zammı alacakları silinecektir.

İnceleme ve takdir sonucu tarhiyata konu matrah farkı tespit edilmesi halinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce matrah artırımında bulunmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan matrah farkı ile yapılan matrah artırımını birlikte değerlendirilecektir.

2. Sosyal Güvenlik Kurum prim alacaklarının yapılandırılması

2018/Mart dönemi ve önceki dönemlere ait SGK prim alacakları yapılandırma kapsamında olacaktır.

Prim asıllarının tamamı ile gecikme faizi/gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE'ne göre hesaplanan tutarın ödenmesi halinde gecikme faizi/gecikme zammı tutarları silinecektir.

İdari para cezalarında, cezanın %50'sinin ve Yİ-ÜFE'ne göre hesaplanacak tutarın ödenmesi halinde cezanın kalan %50'si ile ceza için işlemiş olan gecikme faizi silinecektir.

Kapsama giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın %40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, kalan % 60'nın tahsilinden vazgeçilecektir.

3. Matrah ve vergi artırımı

3.1. Kurumlar vergisi beyanlarında asgari matrah artırım oranları ve asgari matrah tutarları

Kurumlar Vergisi Mükelleflerinde Asgari Matrah Artırım Tutarı			
Yıllar	Asgari Matrah Artırım Oranı	Asgari Matrah Artırım Tutarı	Zarar beyanı, matrah oluşmaması, beyanname verilmemiş olması halleri
2013	35	36.190	36.190
2014	30	38.323	38.323
2015	25	40.701	40.701
2016	20	43.260	43.260

3.2. Gelir vergisi beyanlarında asgari matrah artırım oranları ve asgari matrah tutarları

Gelir Vergisi Mükelleflerinde Asgari Matrah Artırım Tutarı							
Yıllar	Asgari Matrah Artırım Oranı	Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar ve Serbest Meslek Erbabı	İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar	Geliri Sadece Gayrimenkul Sermaye İradından Oluşan Mükellefler	Geliri Sadece Basit Usulde Tespit Edilen Ticari Kazançtan Oluşan Mükellefler	Geliri Bunlar Dışında Kalan Mükellefler	Zarar beyanı, matrah oluşmaması, beyanname verilmemiş olması halleri
2013	35	18.095	12.279	3.619,00	1.809,50	12.279	18.095
2014	30	19.155	12.783	3.831,00	1.915,50	12.783	19.155
2015	25	20.344	13.558	4.068,80	2.034,40	13.558	20.344
2016	20	21.636	14.424	4.327,20	2.163,60	14.424	21.636

Gerek gelir vergisi gerekse kurumlar vergisi beyanlarında matrah artırımında bulunulacak yılların beyannameleri süresinde verilmiş ve tahakkuk eden vergiler süresinde ödenmiş ise ve ayrıca bu vergi türü itibarıyla Kanunun 2. ve 3. maddeleri kapsamında yapılandırma başvurusu yapılmamış ise artırılan matrahlar üzerinden %15 oranında vergi ödenecektir. Aksi halde vergi oranı % 20 olacaktır.

3.3. Zarar mahsubu

Gerek gelir vergisi gerekse kurumlar vergisi beyanlarında **matrah artırımı yapan mükellefler**, tasarruflarının mevcut haline göre, **geçmiş yıllardan devir gelen zararlarının %50'sini 2017 ve devam eden hesap dönemlerinde zarar mahsubu olarak dikkate alamayacaktır. Bu düzenlemenin (2017 tarihinin) TBMM Genel Kurulu'nda da değişmemesi (2018 olarak değiştirilmemesi) halinde 2017 beyanları için düzeltme beyanı verilmesi söz konusu olabilecektir.**

Kanun bu şekilde yasalaşırsa, Maliye Bakanlığı tarafından uygulamaya dair açıklama yapılması beklenmelidir.

3.4. Muhtasar beyannamede yapılabilecek vergi artırımları

Vergi artırımına konu olabilecek tevkifata tabi ödemeler ve vergi artırım oranları			
Yıllar	Ücretler (94/1), Serbest Meslek (94/2), GMSİ (94/5), Kooperatiflere kira ödemesi (KVK 15/1-b)	Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşleri (GVK 94/3, KVK 15/1-a ve 30/1-a)	Çiftçilerden alınan zirai mahsul ve hizmet ile esnaf muaflığından faydalananlara yapılan ödemeler üzerinden (GVK 94/11 ve 94/13) ödemeler
2013	6	1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i
2014	5	1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i
2015	4	1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i
2016	3	1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i
2017	2	1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i

3.5. KDV beyannamesinde vergi artırım

Yıllar	Hesaplanan KDV'nin yıllık toplamının	Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde ve istisnalar veya diğer nedenler ile hesaplanan KDV'si oluşmayan mükellefler
2013	3,5	Gelir veya kurumlar vergisi matrah artırım tutarı x %18
2014	3	Gelir veya kurumlar vergisi matrah artırım tutarı x %18
2015	2,5	Gelir veya kurumlar vergisi matrah artırım tutarı x %18
2016	2	Gelir veya kurumlar vergisi matrah artırım tutarı x %18
2017	1,5	(Gelir veya kurumlar vergisi matrah artırım tutarı x %15) x %18 (*)

(*) 2017 yılı için, gelir vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutanlar 16.350 Türk lirasından, bilanço esasına göre defter tutanlar ile serbest meslek erbabı 24.525 Türk lirasından, kurumlar vergisi mükellefleri 49.037 Türk lirasından az olmamak üzere, 2017 yılına ilişkin beyan edilen gelir veya kurumlar vergisi matrahının %15'i üzerinden %18 KDV artırımında bulunulabilecektir.

4. İşletme kayıtlarının düzeltilmesi

4.1. İşletmede bulunan ama kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar

Söz konusu kıymetler vergi dairesine ayrı bir beyanname ekinde bildirilecektir. Bildirim konusu kıymetler için katma değer vergisi hesaplanacak ve bu vergi sorumlu sıfatıyla beyan edilecektir.

- Genel orana tabi makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden %10 oranı,
- İndirimli orana tabi diğer makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı

esas alınarak katma değer vergisi hesaplanacak ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenecektir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen katma değer vergisinin, mükellefin vergiye tabi faaliyetleri üzerinden hesaplanan vergiden indirilmesi mümkün olmayacaktır. Kayıtlara alınan kıymetler için bilançonun pasifinde karşılık hesabı ayrılacaktır. Emtia için ayrılacak karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiyesi halinde sermayenin bir unsuru olarak sayılacak ve dolayısıyla vergilendirilmeyecektir.

4.2. Kayıtlarda yer alan ama işletmede bulunmayan stoklar

Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan emtialarını, bu kanunun yayım tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar, aynı neviden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayri safi kar oranını dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebileceklerdir.

4.3. Ortaklardan alacaklar ve kasa hesabı

Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 31.12.2017 tarihi itibarı ile bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ile ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını, kanunun yayım tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle düzeltilemelerine imkan sağlanmaktadır. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar üzerinden % 3 oranında vergi hesaplanarak beyanname verme süresi içinde ödenmesi gerekmektedir. Düzeltme yapılan tutar kanunen kabul edilmeyen gider olarak kayda alınacak ya da geçmiş uygulamalarda olduğu gibi Maliye Bakanlığı tebliğ ile açıklama yaparsa aktifte geçici bir hesaba kaydedilecektir.

Ortaklardan alacakların esas faaliyet konusu dışındaki işlemler dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle) ortaya çıkan alacak olması gerekmektedir. Bu mahiyette olup diğer hesaplarda (131 ve 331 hesaplar dışındaki diğer hesaplarda) yer alan işlemler de dikkate alınacaktır.

5. Başvuru ve taksit ödeme süreleri

	Başvuru süresi	İlk taksit ödeme süresi	Devam eden taksitler
Gelir/Kurumlar vergisi matrah artırımı	Kanunun yayın tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar	Kanunun yayın tarihini izleyen dördüncü ayın sonu	İkişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksit
KDV vergi artırımı	Kanunun yayın tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar	Kanunun yayın tarihini izleyen dördüncü ayın sonu	İkişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksit
Gelir ve kurum stopajları (Muhtasar beyanname) vergi artırımı	Kanunun yayın tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar	Kanunun yayın tarihini izleyen dördüncü ayın sonu	İkişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksit
İşletmede yer alan ama kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaş	Kanunun yayın tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar	Kanunun yayın tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar (Başvuru/beyan süresi içinde)	Taksit yok. Hesaplanan vergi beyan/başvuru süresi içinde ödenecektir.
Kayıtlarda yer alan ama işletmede yer almayan stoklar	Kanunun yayın tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar	Hesaplanan KDV'nin ilk taksiti beyanname verme süresi içinde (Kanunun yayın tarihini izleyen 3. ay sonuna kadar)	Beyanname verme süresini takip eden 2. ve 4. ayda toplam 3 eşit taksitte (Eczaneler hesaplayacakları verginin tamamını beyanname süresi içinde ödeyecek)
Ortaklardan alacaklar ve kasa hesabı düzeltimi	Kanunun yayın tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar	Hesaplanan vergi beyanname verme süresi içinde (Kanunun yayın tarihini takip eden 3. ay sonuna kadar) ödenecektir.	Taksit yok. Hesaplanan vergi beyan/başvuru süresi içinde ödenecektir.
SGK alacaklarının yapılandırılması	Kanunun yayın tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar	Kanunun yayın tarihini izleyen üçüncü ayın sonu	İkişer aylık dönemler halinde azami 18 eşit taksit
Vergi alacaklarının yapılandırılması	Kanunun yayın tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar	Kanunun yayın tarihini izleyen dördüncü ayın sonu İnceleme ve tarhiyat safhasındaki alacaklarda ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde altı eşit taksitte	İkişer aylık dönemler halinde azami 18 eşit taksit İnceleme ve tarhiyat safhasındaki alacaklarda ilk taksiti takiben ikişer aylık dönemlerde altı eşit taksit

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER
YMM
Mazars/Denge, Ortak
eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK
SMMM
Mazars/Denge, Direktör
gogredik@mazarsdenge.com.tr